

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

NGUYỄN QUỐC HUY

**HOÀN THIỆN QUẢN LÝ
CHI NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG ĐẦU TƯ
XÂY DỰNG HẠ TẦNG GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ
TỈNH VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành : Tài chính - Ngân hàng

Mã số : 62.34.02.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

- 1. TS Bùi Tiến Hanh**
- 2. PGS, TS Nguyễn Thức Minh**

HÀ NỘI, NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về cam đoan này!

Hà Nội, ngày.....tháng.....năm 2014

Tác giả Luận án

Nguyễn Quốc Huy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	x
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ QUẢN LÝ CHI NSDP ĐẦU TƯ XÂY DỰNG HẠ TẦNG GTĐB	9
1.1. Tổng quan về hạ tầng GTĐB	9
1.1.1. Khái niệm và đặc điểm hạ tầng GTĐB	9
1.1.2. Phân loại hạ tầng GTĐB	14
1.1.3. Vai trò hạ tầng GTĐB với sự phát triển KTXH	16
1.2. Chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	20
1.2.1. Khái niệm chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	20
1.2.2. Đặc điểm chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	22
1.2.3. Nội dung chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	25
1.3. Quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	31
1.3.1. Khái niệm quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	31
1.3.2. Nguyên tắc quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	33
1.3.3. Nội dung quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	38
1.3.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	63
1.4. Kinh nghiệm quốc tế về quản lý chi NSNN đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	67
1.4.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới	67
1.4.2. Một số bài học kinh nghiệm của quốc tế về quản lý chi NSNN đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	71

Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ CHI NSDP ĐẦU TƯ XÂY DỰNG HẠ TẦNG GTĐB TỈNH VĨNH PHÚC	76
2.1. Điều kiện tự nhiên, KTXH và hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	76
2.1.1. Điều kiện tự nhiên, KTXH tỉnh Vĩnh Phúc	76
2.1.2. Tình hình hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	81
2.2. Thực trạng quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	85
2.2.1. Phân cấp quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	85
2.2.2. Lập kế hoạch vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	90
2.2.3. Lựa chọn nhà thầu và hợp đồng trong hoạt động xây dựng hạ tầng GTĐB	94
2.2.4. Thanh toán vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	95
2.2.5. Quyết toán vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	102
2.2.6. Kiểm tra, thanh tra, kiểm toán và giám sát chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	105
2.3. Đánh giá về thực trạng quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	108
2.3.1. Kết quả đạt được	108
2.3.2. Những hạn chế, bất cập và nguyên nhân	119
Chương 3: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ CHI NSDP ĐẦU TƯ XÂY DỰNG HẠ TẦNG GTĐB TỈNH VĨNH PHÚC	145
3.1 Mục tiêu, định hướng phát triển KTXH tỉnh Vĩnh Phúc đến năm 2020 và tầm nhìn năm 2030	145
3.1.1 Mục tiêu phát triển KTXH tỉnh Vĩnh Phúc	145
3.1.2 Định hướng phát triển KTXH tỉnh Vĩnh Phúc	146
3.2. Quan điểm và định hướng hoàn thiện quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc đến năm 2020 và tầm nhìn năm 2030	147

3.2.1. Quan điểm hoàn thiện quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	147
3.2.2. Định hướng hoàn thiện quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	148
3.3. Giải pháp hoàn thiện quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc đến năm 2020 và tầm nhìn năm 2030	149
3.3.1. Phân cấp quản lý đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB đảm bảo cân đối NS và phù hợp với trình độ quản lý của cán bộ	149
3.3.2. Xây dựng kế hoạch vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB gắn kết với kế hoạch phát triển kinh tế xã hội, tránh đầu tư dàn trải, lãng phí	152
3.3.3. Thực hiện minh bạch, bình đẳng trong việc lựa chọn nhà thầu và hợp đồng trong hoạt động đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	159
3.3.4. Tăng cường quản lý thanh toán vốn đầu tư chặt chẽ, góp phần nâng cao hiệu quả sử dụng vốn NSDP	162
3.3.5. Đẩy mạnh quyết toán vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB để giải quyết nợ đọng khối lượng hoàn thành và tất toán tài khoản	173
3.3.6. Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán và giám sát chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	176
3.3.7. Sửa đổi, bổ sung cơ chế chính sách, cải cách thủ tục hành chính trong đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	180
3.4. Điều kiện thực hiện các giải pháp	183
3.4.1. Xây dựng quy hoạch tổng thể, đồng bộ kết cấu hạ tầng GTĐB của tỉnh	183
3.4.2. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp, các ngành ở Trung ương và địa phương về quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	184
3.4.3. Tăng cường cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ cho công tác quản lý chi NSDP đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB	187

3.4.4. Nâng cao năng lực và trình độ cán bộ quản lý	188
3.4.5. Lộ trình thực hiện	190
KẾT LUẬN	193
DANH MỤC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	xi
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	xii
PHỤ LỤC	xx

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BT:	Xây dựng - chuyển giao
BOT:	Xây dựng - kinh doanh - chuyển giao
BTO:	Xây dựng - chuyển giao - kinh doanh
BOO:	Xây dựng - sở hữu - kinh doanh
CTMT:	Chương trình mục tiêu
CNH	Công nghiệp hoá
CPTM	Cổ phần thương mại
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
ĐTPT	đầu tư phát triển
EPC:	Hợp đồng thiết kế, cung cấp thiết bị công nghệ và thi công xây dựng công trình (hợp đồng tổng thầu EPC)
FDI:	Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài
GTĐB:	Giao thông đường bộ
GTNT:	Giao thông nông thôn
GTNĐ	Giao thông nội đồng
GTVT	Giao thông vận tải
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
HĐH	Hiện đại hoá
HĐND:	Hội đồng nhân dân
ISO	Tổ chức Quốc tế về tiêu chuẩn hoá
JAK:	Cơ quan hợp tác quốc tế Nhật Bản
KBNN:	Kho bạc nhà nước
KH&ĐT	Kế hoạch và đầu tư
KHPT	Kế hoạch phát triển
KTXH	Kinh tế - xã hội
KCHT	Kết cấu hạ tầng
MTTQ	Mặt trận tổ quốc
NCKH	Nghiên cứu khoa học
NS	Ngân sách

NSNN	Ngân sách nhà nước
NSTW:	Ngân sách Trung ương
NSDP:	Ngân sách địa phương
NST:	Ngân sách cấp tỉnh
NSH:	Ngân sách cấp huyện
NSX:	Ngân sách xã
NXB	Nhà xuất bản
ODA:	Hỗ trợ phát triển chính thức
PPP:	Hợp tác công - tư
TABMIS	Hệ thống thông tin quản lý ngân sách và Kho bạc Nhà nước
TSCĐ	Tài sản cố định
UBND:	Ủy ban nhân dân
USA	Đô la Mỹ
UBKT	Ủy ban kiểm tra
XDCB:	Xây dựng cơ bản
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Số hiệu	Tên bảng	Trang
Bảng 2.1	Tình hình thu, chi NSDP tỉnh Vĩnh Phúc	80
Bảng 2.2	Hệ thống GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc - Năm 2010	83
Bảng 2.3	Quyết định đầu tư dự án hạ tầng GTĐB của tỉnh Vĩnh Phúc	89
Bảng 2.4	Tình hình lập kế hoạch vốn hàng năm đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	93
Bảng 2.5	Tình hình lựa chọn nhà thầu xây dựng dự án hạ tầng GTĐB đầu tư bằng nguồn vốn NSDP tỉnh Vĩnh Phúc	94
Bảng 2.6	Thanh toán vốn đầu tư các dự án hạ tầng GTĐB theo hình thức hợp đồng BT tỉnh Vĩnh Phúc	99
Bảng 2.7	Chi ứng trước dự toán NS năm sau đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	100
Bảng 2.8	Chi chuyển nguồn vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	101
Bảng 2.9	Tình hình quyết toán vốn đầu tư và nợ đọng khối lượng hoàn thành các dự án hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	103
Bảng 2.10	Cơ cấu chi NSDP đầu tư dự án hạ tầng GTĐB của tỉnh Vĩnh Phúc	109
Bảng 2.11	Tình hình đấu thầu dự án xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	113
Bảng 2.12	Thanh toán tạm ứng và thanh toán khối lượng hoàn thành dự án hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	114
Bảng 2.13	Thanh toán khối lượng hoàn thành và thu hồi tạm ứng vốn đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	115
Bảng 2.14	Từ chối thanh toán chi đầu tư xây dựng hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	116
Bảng 2.15	Tình hình dự án hạ tầng GTĐB hoàn thành và đưa vào sử dụng của huyện Sông Lô, tỉnh Vĩnh Phúc	120

Bảng 2.16	Kết quả phân cấp nhiệm vụ chi đầu tư xây dựng dự án hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	122
Bảng 2.17	Tình hình nợ đọng khối lượng hoàn thành các dự án hạ tầng GTĐB tỉnh Vĩnh Phúc	140